

Sygn. akt V CSK 106/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z powództwa B. S.

przeciwko H. S. S.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, ewentualnie o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 sierpnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 października 2015 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik powódki B. S. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 października 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Wykazując przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., skarżąca ograniczyła się do stwierdzenia, że „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które do tej pory nie było przedmiotem rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, a które ma podstawowe znaczenie dla rozumienia i interpretacji przepisu art. 898 § 1 k.c. regulującego zasady odwołania darowizny”.

Odnosząc się do tego lakonicznego stwierdzenia, wypada przypomnieć, że przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych

spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Skarżąca w najmniejszym stopniu nie spełniła tego wymagania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga z kolei wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Skarżąca nie spełniła również tego wymagania. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka nie wskazała na tego rodzaju wadliwość zaskarżonego wyroku, ani tego rodzaju wadliwość postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji, która mogłaby być uznana za oczywistą w podanym wyżej znaczeniu. Skoro podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), to za nieskuteczne trzeba uznać zarzuty powódki sformułowane w związku ze stosowaniem art. 233 k.p.c., który jest przepisem upoważniającym sąd do oceny dowodów i wskazującym na jej kryteria. Gdy chodzi o stosowanie art. 382 k.p.c., to trzeba podkreślić, że uprawnieniem sądu drugiej instancji jest dokonanie w sprawie ustaleń faktycznych zarówno tożsamyh jak i odmiennych od tych, do których doszedł sąd pierwszej instancji i to nawet bez ponowienia postępowania

dowodowego w sprawie, czy bez jego uzupełnienia (por. np. ostatnio wyrok Sądu Najwyższego z 17 maja 2013 r., I CSK 509/12, Lex nr 1353054). Badanie motywów orzeczenia wydanego przez ten Sąd i zestawienie go z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, na tyle, na ile jest to możliwe w warunkach przedsądu, w trakcie którego nie może dojść do merytorycznego rozpoznania zasadności skargi kasacyjnej, nie pozwala na wnioskowanie, że Sąd Apelacyjny dopuścił się oczywistego naruszenia art. 382 k.p.c.

W konkluzji należy stwierdzić, że powołane we wniosku przesłanki nie zostały wykazane. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).